

Semnalăm cîteva cuvinte cu sensuri interesante, diferite de cele din limba literară : *m'és'čeň'ik* „lună (astru)”, *n'óba* „boltă cerească”, *ub'irát'* „a alege, a vota”, *nabójko* „bătătură”, *plot'* „mătreață”, *kružbók* „capac”, *krýl'i* (în sintagma *krýl'i at šl'ápy*) „boruri”.

O trăsătură pregnantă a graiului o constituie, după cum am amintit deja, prezența unor numeroase împrumuturi lexicale românești. Vom încerca mai jos să le clasificăm semantic, folosindu-ne de unele rubrici tematice din chestionarul polonez :

Regnul animal : *p'itpalák* (< pitpalac), *batlán* (< bîtlan), *mormaiók'i* (< mormoloci), *mayár'* (< măgar), *kœcet'átk'i* (< cătei), *kurkán* (< curcan)¹, *kurkan'ihó* (< curcă), *kurkan'ónsk* (după rom. *pui de curcă*), *kukudáč'i'* (< a cotcădăci), *kukur'ígyójéł'* (după rom. *cucurigu*), *mákół'* (< a măcăi), *stúp* (< stup). Interjecții : *kúcu-kúcu* (< cuțu - cuțu), *p'is-p'is-p'is* (< pis-pis-pis), *zyt* (< zît), *pui-pui-pui* (< pui-pui-pui) *bóć'i - bóć'i* (după rom. *boboci*).

Regnul vegetal : *suk* (< suc), *kastán* (< castan), *trøndaf'ír* (< trandafir), *pøpušá* (< păpușă „rodul porumbului în timpul formării știuletelui”), *pøpušójkó* (după rom. *pápušoi*), *g'iač'él²* (< ghiocel), *čímbru* (< cimbru), *g'erg'i-nó* (< gherghină), *v'išynó* (< vișină), *kapšún'o* (< căpsună), *kønap'ídó* (< conopidă), *salátó* (< salată), *fasól'o* (< fasole), *prás* (< praz).

Agricultură : *pluyár'³* (< plugar), *susái* (< susai), *tr'ifój* (< trifoi), *tr'øjeráł'* (< a treiara), *røsuč'ítór'o* (< răscuitoare), *bumbák* (< bumbac).

Prelucrarea inului și țesutul pînzei : *pátuřo* (< pătură), *maróuyí* (< maro „castaniu”), *bl'imar'inþuyí* (< bleumarin).

Prelucrarea fierului, lemnului și olărîtul : *kajél'i* (< caiele), *žaytor* (< joagăr), *kram'ídó* (< cărămidă), *kram'ídøč'n'ik* (după rom. *cărămidar*).

Transport și comunicații : *plútó* (< plută); *ín'ímó* (< inimă „o anumită parte din fața căruței”), *butúk* (< butuc), *kar* (< car), *zabál'o* (< zăbală), *yáro* (< gară), *b'ič'íkl'étó* (< bicicletă), *møtøč'íki'étó⁴* (< motocicletă), *aíra-pián* (< aeroplân).

Construcții : *fundácyjó* (< fundație), *yrýndó* (< grindă), *šípkó* (< șipcă), *šapróń* (< sopron).

Obiecte casnice : *čirčáf* (< cearceaf), *val'ízó* (< valiză), *ablón'i* (< obloane), *tablóú* (< tablou), *yás* (< gaz „petrol”), *lum'ínó* „lampă electrică, bec electric” (< lumină), *k'irb'ity* (< chibrituri) *yratár'⁵* (< grătar), *t'iyájkó* (după rom. *tigale*), *barkán* (< borcan), *kánkó* (după rom. cană), *pot* (< pod „o parte a cuptorului de pîne”).

Alimente și pregătirea mîncării : *karáštó⁶* (< corastă), *kaf'á* (< cafea), *mağ'ún* (< magiun).

Imbrăcămînte : *kopč* (< copci), *s'iguráncó* (< siguranță „ac de siguranță”), *iyl'ícó* (< igliță), *k'øtarámó* (< cătăramă), *šus'él'i* (< şosete), *bukánč* (< bocanci), *kr'émó* (< cremă de ghete), *šyrétur'⁷* (< şireturi).

¹ Circulă alături de rus. *ind'uk*.

² Rostit uneori și *g'ioč'él*.

³ Cuvîntul ar trebui interpretat mai degrabă ca element arhaic al lexicului rus autohton, întărit în graiul lipovenilor datorită rom. *plugar*, identic ca sens și asemănător ca rostire cu v. rus. *plugár'*.

⁴ Primele două vocale sunt pronunțate și ca o.

⁵ Se pronunță și *yrátár'*.

⁶ Se pronunță și *koráštó*.

⁷ Circulă alături de cuvîntul *šnurk'i*.